

Heikki Paajanen

Itävaltalaisen palokuntanuorten seikkailuviikko Suomessa elokuussa 2014

Markku H Aarnion palokuntanuorisotyön tukisäätiön ja itävaltalaisen Welsin kaupungin pelastustoimen välisen yhteistoimintasopimuksen mukaan oli kesällä 2014 Suomessa järjestettävä **viikon vierailu welsiläiselle palokuntanuorisoryhmälle**. Järjestäminen olisi Rescue Race –kilpailun sääntöjen mukaan ollut edellisen vuoden kilpailun voittajapalokunnan tehtävä, mutta eräiden yhteensattumien vuoksi se ei ollut mahdollista. Tämän johdosta säätiö sopi espoolaisen Leppävaaran VPK:n kanssa vierailun järjestämisestä. Käytännön järjestelyistä ja ohjelmarungosta säätiön ja VPK:n edustajat neuvottelivat alkukesällä. Ajankohdan määrittelyssä oli otettava huomioon itävaltalaisen toivomukset, jotka perustuivat heidän koulujensa loma-aikoihin.

Sunnuntaina 3.8.

Puolen päivän aikaan Leppävaaran VPK:n miehistöauto kuljettajineen oli vieraita vastassa Helsingin lentoasemalla. **Vieraksi saapuivat ryhmän johtaja, yksikönjohtaja Werner Ferchhumer ja nuorten ohjaaja, yksikönjohtaja Stefan Greinecker sekä palokuntanuoret Stefan Kusel, Stefan Mairhuber, Fabian Achilles, Markus Furlinger ja Florian Schippani**. Vieraat majoitettiin Leppävaaran VPK:n paloasemalle. Sinne saavuttua tutustuttiin taloon ja sen kulkujärjestelyihin. Kukin vieraista sai avainkaulanauhan, jossa oli nimikyltti ja paloaseman lukitusjärjestelmän edellyttämä sähköinen avain. Tutustumisen jälkeen isännät ja vieraat söivät ensimmäisen lounaan yhdessä koko vierailun ajan emäntinä toimineiden VPK:n kannatusyhdistyksen palokuntanaisten kanssa. Päivä jatkui lyhyillä tietoiskuilla, jotka koskivat Suomea, pääkaupunkiseutua, Espoon kaupunkia, Suomen pelastustoimen yleisjärjestelyjä ja Leppävaaran VPK:ta. Illalla vieraat ja isäntäväki siirtyivät palokunnan päällikön Jorma ”Moppe” Lyyjyksen ”citymökille”, joka on parin kilometrin päässä paloasemalta tervetuliaisillanviettoon. Mökkialueen sauna oli lämmitetty vieraita varten ja ohjaajille löylyt maistuivatkin. Nuoret vielä vähän outoa asiaa arastelivat. Vieraat saivat muistoksi ja tietysti viikon aikana käytettäväksikin VPK:n tunnuskuviolla varustetut VIP-saunapyyhkeet, joille kyllä myöhemmin tuli käyttöäkin. Emännät olivat varanneet monenlaisia herkkuja grilliin. Ne ja kokikset, muumilimpparit ja muut virvokkeet tekivät hyvin kauppansa helteisen päivän päätteeksi.

Maanantaina 4.8.

Lähdettiin aamupalan **jälkeen jalkaisin tutustumaan ympäristöön**. Aluksi vierailtiin naapurissa olevalla vakinaisen palokunnan asemalla, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen asemalla n:o 11. Vuorossa ollut miehistö esitteli kalustoa ja vastaili vieraiden kysymyksiin. Lenkki jatkui urheilupuiston ja joukkoliikennekeskuksen kautta kauppakeskus Selloon, johon vieraat lähtivät tutustumaan omin päin. Kokoonnuttuamme sovittuun aikaan ja paikkaan jatkoimme Sellon kirjastoon. Siellä erityisen mielenkiinnon kohteina olivat saksankielinen osasto ja musiikkiosasto. Kirjastosta käveltiin pysäköintilaitoksena toimivaan Ruusutorpan 13.500 hengen

väestönsuojaluolastoon ja tutustuttiin siellä olevaan suojelupiirin johtokeskustilaan. Lounaan jälkeen lähdettiin autolla tutustumaan Espooseen. Matkalla pysähdyttiin mm. pelastuslaitoksen asemalla 40 Mikkelässä, jossa vieraat otettiin jälleen ystävällisesti vastaan, vaikkei tästä käynnistä ollut sovittu. Valokuvia otettiin erityisesti kalustohallin seinällä olevasta parin vuoden aikana kolariautoista kootusta nokkakoristekokoelmasta, jossa joitakin merkkejä oli selvästi muita enemmän. Hellepäivän virkistystä haettiin Suomenlahden aalloista Haukilahden uimarannalla. Isännätkin uivat, kunhan olivat löytäneet autoille pysäköintipaikat. Uimarannalla oltaessa tuli isäntien matkapuhelimiin ensimmäinen viikon neljästä maastopalohälytyksestä Leppävaaran VPK:lle. Kotiin palattiin koukaton Kaivopuiston, Kauppatorin, Etelä-Espan ja Mannerheimintien kautta matkalla olleet nähtävyydet ”bongaten”. Asemalla seurattiin keikalta palanneiden yksiköiden huoltotoimia ja illalla vieraat kävivät vielä esittäytymässä hälytysosaston harjoituksen aluksi.

Tiistaina 5.8.

Oli vuorossa **tutustuminen pääkaupungin pelastustoimeen**. Se alkoi Erottajan paloasemalla, jonka yksiköt olivat toisin poissa asemalta koulutuksessa, mutta se mahdollisti aseman tiloihin tutustumisen ketään häiritsemättä ennen siirtymistä palomuseoon. Museota esitteli sujuvalla englannilla sen toinen hoitaja Christer Blomqvist. Helsingin VPK-talon ravintola Pompiersissa syödyn lounaan jälkeen ajettiin Katajanokalle katsomaan jäänmurtajia ja sieltä Helsingin keskuspaloasemalle Kallioon. Jälleen oli vastaanotto ystävällinen ja esittelijänä olleen asiantuntevan ylipalomiehen englannintaito mainio. Iltapäivä päättyi tutustumisella Roihupellon kalliosuojassa olevaan pelastusautokokoelmaan museonhoitaja Blomqvistin opastuksella. Illalla seurattiin vielä Leppävaaran VPK:n nuorten ensiapuharjoitusta.

Keskiviikkona 6.8.

Vieraat vietiin aamupalan jälkeen Länsisatamaan, josta he yhdessä säätiön hallituksen puheenjohtajan Markku Aarnion ja hänen puolisonsa kanssa lähtivät Aarnion kustantamalle **päiväretkelle Tallinnaan**. Jo merimatka suurella autolautalla oli meren rannikkoa vailla oleville itävaltalaisille uusi kokemus. Tallinnassa tutustumiskohteena oli muun ohella vanhan merilentoaseman lentokonehalliin rakennettu merimuseo. Illalla oli VPK:n miehistöauto Helsingissä odottamassa ja paloasemalla odottivat lämpimät voileivät väsyneitä matkalaisia.

Torstai 7.8.

oli luontopäivä. Se alkoi matkalla **Espoon Nuuksioon Haltia-luotokeskukseen**. Näyttelyyn tutustumisen jälkeen suoritettiin lyhyt vaellusharjoitus ja syötiin lounas luontokeskuksen ravintolassa. Sitten seurasi siirtyminen Haukkalammen retkeilykeskuksen pysäköintipaikalle, retkieväiden jako reppuihin ja lähtö luontoon. Lämpimässä kesäsäässä valettiin muutama kilometri kirkasvetisen Holma-Saarijärven rantaan.

Iloisia ilmeitä vaelluksella.

Uitiin ja otettiin aurinkoa. Sorsapoikue ja telkkäparikin tulivat ulkomaalaisia vieraita tervehtimään

Paluumatkalla pysähdyttiin Mustalammen rannalla olevalle keittokatokselle, tehtiin tulet ja kaivettiin eväät esille. VPK:n kannatusyhdistys oli hankkinut kullekin vieraalle teleskooppimakkaratikut, joiden puiseen kädensijaan oli poltettu teksti Finland ja vuosiluku 2014. Ne jaettiin yllätyksenä, kun vieraat alkoivat suunnitella makkaratikkujen vuolemista. Makkaroiden ja salaattien syömisen jälkeen löytyi ohjaajien repusta vielä vaahtokarkkeja, joita tikkujen päällä paahdettiin. Jo Holma-Saarijärveltä lähdettäessä oli taivaanrannassa näkyvissä synkkiä pilviä. Välipalalla istuttaessa saatettiin hälytyspuheryhmää kuunnelleesta palokunnan radiosta kuulla, että ankara rajuilma oli alkanut läntisellä Uudellamaalla ja että se oli lähestymässä. Niinpä koottiin tavarat ja vaellettiin pikavauhtia autoille. Pari minuuttia autojen ovien sulkemisen jälkeen putosivat rankkasateen ensimmäiset pisarat ja leimahtivat ensimmäiset salammat. Ankara ukkosmyrsky kesti pari tuntia ja sen jälkeen hellekesä jatkui.

Perjantai 8.8.

oli meripäivä. Helsingin Kauppatorilta mentiin lautalla Suomenlinnan, jossa odotti saksankielinen opas. Hänen opastuksellaan tutustuttiin nähtävyyksiin ja opittiin historiaa. Lounas jälkiruokajäätelöineen syötiin ravintila Piperissä.

Itävaltalaisryhmä ja opas Ehrensvärdin haudalla Suomenlinnassa

Sovitusti kello 13.00 kiinnittyi **Suomen Meripelastusseuran pelastusristeilijä Jenny Vihuri** Tykistölahden laituriin ja vieraat sekä tämän katsauksen laatija nousivat laivaan. Meille annettiin lupa nousta avoimeen yläohjaamoon ja matka alkoi. Saarten suojasta päästyä nopeus nostettiin 20 solmuun. Ilma oli niin lämmin, että ajoviima tuntui vain miellyttävältä. Hetken kuluttua aluksen peräosassa kiinnitettynä ollut nopea apuvene Antti laskettiin veteen ja se kaarsi ympyrän Jenny Vihurin ympärillä. Kolmelle ensimmäiselle nuorelle autettiin pelastautumispuvut päälle ja kypärät päähän. Apuvene tuli Jenny Vihurin vierelle ajaen samalla nopeudella ja nuoret siirtyivät siihen alusten kulkiessa täyttä vauhtia. Apuveneessä oli kuljettajan lisäksi toinen meripelastaja, joka sijoitti nuoret veneeseen turvallisesti. Sitten apuveneen kuljettaja ”käänsi hanaa”. Suurta vesiskootteria muistuttava apuvene suorastaan lensi aallon harjalta toiselle ja veteen osuessaan tietysti tärähti melkoisesti. Me kaikki pääsimme vuorollamme asianmukaisesti varustettuina tähän kyytiin.

Sitten palattiin saariston suojaan ja ajettiin meripelastusseuran saaritukikohtaan. Laivan kiinnittyä laituriin puettiin pelastautumispuvut uudelleen ja mentiin mereen. Siellä opeteltiin kiinnittymistä toinen toisiin sellaiseksi ryhmäksi, jossa lämmönhukka on mahdollisimman pieni. Opeteltiin myös, miten pelastautumispuvuihin pukeutunut ryhmä pääsee vedessä tehokkaimmin etenemään.

Kun pelastautumispuvut oli riisuttu, Jenny Vihuri sai avustustehtävän. Helsingin matalalla oli suurehko purjealus pudottanut purjeen, joka oli tarttunut sen köliin, niin ettei alusta voinut ohjata. Aluksen henkilöstö, mies ja nainen, eivät pystyneet tilannetta selvittämään. Jenny Vihuri löysi avustettavan, kaksi pelastajaa siirtyi purjealukseen ja yhdessä sen miehistön kanssa sai purjeen irti ja vedettyä veneeseen. Paluumatkalla Kauppatorille vieraille tarjottiin vielä laivassa pastavälipala. Illalla oli paloasemalla sauna lämpimänä koko päivän maastopalossa rehkinelle sammuttajille ja nyt sauna maistui kyllä itävaltalaisnuorillekin.

Apuvene Antin esittelykierros

Apuvene Antti laskettuna veteen Jenny Vihurin peräkannelta

Fabian, Markus ja Florian valmiina kovavauhtiseen kyytiin.

Apuvene "miehitettynä"

Lauantai 9.8.

oli huvittelupäivä. Aamupäivällä oli tilaisuus käydä ostoksilla ja iltapäivä vietettiin Linnanmäellä. Vieraille annettiin Hupirannekkeet, joilla saattoi ajaa kaikissa laitteissa niin paljon kuin ehti. Muutaman tunnin huvittelu ilmeisesti riitti, sillä jo varttituntia ennen sovittua kokoontumisaikaa joukko oli sovitulla kokoontumispaikalla. Illalla oli sitten viimeinen tilaisuus saunoa ja lähtöillanvietto paloasemalla. Mukaan oli kutsuttu kaikki vierailun järjestelyihin osallistuneet ja muutkin VPK:n jäsenet. Takapihan grillille emännät olivat järjestäneet herkuja ja itävaltalaisnuorten saamat teleskooppitikut tulivat taas käyttöön vahtokarkkien paahtamiseen.

Sunnuntaina 10.8.

oli jäljellä kotimatkan valmistelu. Aamupalan ja lounaan välillä vuodevaatteet koottiin ja pantiin pesukoneeseen ja majoitustilat siistittiin. Vielä vieraat kukittivat vuorossa olleet emännät keltaisin ruusukimpuin ja otettiin puolin ja toisin viimeiset valokuvat. Kiitokset ja hyvästelyt tapahtuivat paloasemalla, sitten noustiin autoihin suuntana lentoasema. Siellä vielä nopeat hyvästelyt ja vieraiden kotimatka jatkui.

Kotimatka edessä.

Sunnuntaina vuorossa olleet emännät ruusukimpuineen

Seuraavalla viikolla saapui Itävallasta kiitosviesti, jossa järjestelyjä kiitettiin ja kerrottiin nuorten olleen innostuneita kokemistaan elämyksistä.

Leppävaaran VPK:n puolelta vierailua isännöivät kirjoittajan Heikki Paajasen lisäksi palokunnan päällikkö Jorma Lyyjynen ja yksikönjohtaja Aulis Partanen. Vieraiden ja joskus isäntienkin muonituksesta huolehti VPK:n kannatusyhdistys. Sen jäsenet pitivät huolen siitä, että paloasemalla nautitut maukkaat ateriat olivat ohjelma-aikataulun mukaisesti valmiina ja että monipuoliset aamu- ja iltapalatarvikevarastot täydennettiin päivittäin.